

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Тези

**76-ї наукової конференції професорів,
викладачів, наукових працівників,
аспірантів та студентів університету**

ТОМ 2

14 травня – 23 травня 2024 р.

КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БАНКІВ В УМОВАХ ВІЙНИ

Корпоративна соціальна відповідальність (КСВ) стала ключовою складовою сучасної бізнес-стратегії в Україні ще до початку повномасштабного вторгнення. За дослідженням Центру «Розвиток КСВ», до повної ескалації конфлікту близько 80% українських компаній вже розпочали впроваджувати підходи концепції КСВ або підтримували її принципи [1].

Щодо банків, то їх діяльність з 2022 року характеризується певними особливими напрямами соціальної політики. Установи, які гнучко реагували на ключові соціальні події в країні, зокрема волонтерські ініціативи та пандемію, здобули значний досвід та швидко пристосувалися до змін, правильно реагуючи на виклики, пов'язані з початком повномасштабної агресії. У мирний час банки підтримували соціальні проекти, надаючи кредити за меншими відсотковими ставками, або проводили акції спрямовані на покращення навколишнього середовища; коли ж почалась війна, діяльність банків в цьому напрямі більшою мірою спрямовувалася на вирішення актуальних повоєнних проблем, таких як:

– захист незахищених категорій населення (особи з інвалідністю та вадами, постраждалі внаслідок проведення антитерористичної операції, тимчасово переміщені особи, діти-сироти, тяжкохворі діти і дорослі та інші категорії населення);

– екологічний напрям роботи (використання енергоощадних приладів, економія всіх видів ресурсів, підтримання низько вуглецевої економіки, еко-кредитування, випуск екологічно чистих платіжних карток тощо);

– розвиток персоналу та підвищення рівня комфорту робочого місця та соціального захисту працівників, працевлаштування осіб з інвалідністю;

– корпоративне волонтерство, благодійництво та спонсорство.

Якщо узагальнити прояви корпоративної соціальної відповідальності банків, то можна сформулювати п'ятикомпонентну модель соціальної відповідальності під час війни. Ця модель вперше фіксує досвід компаній в Україні після повномасштабного вторгнення, та може використовуватися іншими компаніями у світі під час конфліктів та стихійних лих [2]. Вона складається з основних пріоритетів, в які українські компанії інвестували

або мали інвестувати під час війни, а саме: безперервність бізнесу, безпека людей, армія, партнерство і місцеві громади (табл. 1).

Таблиця 1

П'ятикомпонентна модель КСВ банківського бізнесу під час війни

Компонента	Характеристика
Безперервність бізнесу	підготовка фінансових установ до кризових ситуацій, яка включає питання підтримки стейкхолдерів банку, бізнес-процеси та ресурсне забезпечення.
Безпека людей	турбота банку про фізичну та психологічну безпеку своїх співробітників, клієнтів та їх родин, включаючи інвестування в релокацію, підготовку укриттів та бомбосховищ, а також надання психологічної підтримки.
Допомога армії	допомога фінансовими та іншими ресурсами, в тому числі патронат над окремими бригадами.
Партнерство	включає партнерства, які започаткували компанії в Україні з національними та місцевими органами влади, для яких працювали pro bono (послуги, що надаються добровільно і безкоштовно, для користі громади, особливо для тих осіб, які не мають коштів для оплати цих послуг), сплати податків наперед, партнерства конкурентів у реалізації важливих ініціатив.
Місцеві громади	підтримка гуманітарних проєктів, співпраця з фондами та благодійними організаціями, підтримка внутрішньоопереміщених осіб та релокованого бізнесу.

На поточному етапі формування економіки сталого розвитку інституціональні інвестори, насамперед банки, приділяють увагу фінансуванню еколого-орієнтованих ініціатив, що є незмінним трендом останніх років на глобальній арені [3]. Соціально-економічний ефект від посилення КСВ банківського бізнесу в умовах війни проявляється у покращенні репутації установи; посиленні національної згуртованості; підтримці економіки, зайнятості населення; підвищенні довіри до банківської системи серед споживачів та збільшення їх кола; забезпечення соціальної стійкості. Можна вважати, що КСВ є певною формою інвестицій, завдяки яким формується позитивний імідж банку відповідно до нових цінностей суспільства.

Література.

1. Аналітичні матеріали. 2022. Центр «Розвиток корпоративної соціальної відповідальності». URL: <http://csr-ukraine.org>.
2. Модель КСВ для компаній під час війни. CSR Ukraine. URL: <https://csr-ukraine.org/news/model-ksv-dlya-kompaniy-pid-chas-viyni/>
3. Хуторна, М., Руденко, М., Вовченко, О. Ринок інвестиційних фінансових послуг в умовах екологізації економічного буття та становлення економіки сталого розвитку. *Фінансовий простір*. 1(49). с. 97-119. [https://doi.org/10.30970/fp.1\(49\).2023.971189](https://doi.org/10.30970/fp.1(49).2023.971189).